

İnsanlarda hastalığa sebep olan patojenlere ilişkin bilgiler – Aşı korur!

Kızamıkçık nedir?

Kızamıkçık, kızamıkçık virüslerinin sebep olduğu bulaşıcı bir hastalıktır. Kızamıkçık, çocukluk çağında genellikle komplikasyonsuz seyrederek. Fakat gebe bir kadının hastalığa yakalanması halinde doğmamış bebek ağır zarar görebilir. Dünyada ve Almanya’da hasta sayısı aşılar sayesinde oldukça azalmıştır.

Kızamıkçık nasıl bulaşır?

İnsandan insana

Kızamıkçık sadece insandan insana bulaşır. Bu bulaşma en çok **damlacık enfeksiyonu** damlacık enfeksiyonu ile gerçekleşir. Öksürme veya hapşırma esnasında kızamıkçık virüsleri küçük tükürük damlacıkları yayılır ve solunum yoluyla başkalarının üst solunum yollarındaki mukoza zarlarına ulaşır.

Kızamıkçık enfeksiyonu geçiren gebeler bu virüsleri anne karnındaki bebeğe sirayet ettirebilirler.

Hastalarda ne gibi hastalık belirtileri görülür?

Çocuklarda, gençlerde ve yetişkinlerde

Şikayetler genellikle hafif seyrederek. Yüzde başlayıp tüm vücuda yayılan küçük deri döküntüsü tipiktir. Döküntü, 1 ila 3 gün sonra kaybolur. Döküntüden önce boyundaki ve kulak arkasındaki lenf düğümlerinin şişmesi, soğuk algınlığı benzeri semptomlar, baş ağrıları, ateşin yükselmesi ve konjonktivit gibi genel semptomlar görülebilir. Yetişkinlerde eklem ağrısı gibi hastalık belirtileri daha yaygınken çocuklar genellikle sadece deri döküntüsü gösterir. Enfeksiyonların yüzde 50’si hiçbir hastalık belirtisi göstermeden geçer.

Artan yaşla birlikte daha sık ortaya çıkan nadir **komplikasyonlar** örneğin bronşit, orta kulak iltihabı, beyin, kalp kası ya da kalp zarı iltihabı ve kanamayla birlikte trombosit sayısındaki azalmadır.

Hamilelikte

Kızamıkçık embriyopatisi olarak adlandırılan durumdan korkulur. Bu, kızamıkçık virüslerinin gebe kadından doğmamış bebeğine aktarılmasıyla gelişir. Bu durumda çocukta iç kulakta, kalpte, gözde ve daha nadiren beyin, karaciğer veya dalak gibi diğer organlarda ağır hasarlar meydana gelebilir.

- Gebe, ilk 12 haftalık dönemde kızamıkçık ile enfekte olursa bu dönemde embriyoların %90’ı zarar görür.
- Hasarlara daha az sıklıkla gebeliğin daha sonraki dönemlerinde de rastlanabilir.
- Bu virüsler düşük veya erken doğumlara da sebep olabilir.
- Enfekte bebeklerin %15 ila %20’si hayatını kaybeder.

Hastalığın kuluçka süresi ne kadardır ve bulaşıcılık ne kadar sürer?

Bulaşma ile hastalığın başlaması arasında 2 ila 3 hafta vardır.

Hastalar deri döküntüsü başlamadan önceki 1 hafta ve başladıktan sonraki 1 hafta boyunca bulaştırıcıdırlar. Kızamıkçık embriyopatisi geçiren çocuklar bir yaşına girene kadar solunum yolları ve idrar üzerinden yüksek miktarda virüs atabilirler.

Kızamıkçık hastalığını geçiren kişiler tekrar hastalanmaya karşı ömür boyu kalıcı bir bağışıklık kazanırlar.

En fazla risk altında bulunan kişiler kimlerdir?

Eksiksiz aşılama veya hastalığı geçirme yoluyla korunmayan herkes kızamıkçık geçirebilir. Kızamıkçık, yetişkinlik çağında genellikle daha ağır seyrederek. Bir hamile, kızamıkçık ile enfekte olduğunda bu enfeksiyon, doğmamış çocuk için son derece tehlikelidir.

Hastalık durumunda nelere dikkat etmeliyim?

- Gitmeden evvel kızamıkçıkta şüphelendiğinizi doktorunuzun muayenehanesine bildirin. Böylece muayenehane ekibinin özellikle gebe bayanlar için gerekli önlemleri alması mümkün olacaktır.
- Kızamıkçığın kaynağına yönelik bir tedavisi bulunmamaktadır, yalnızca şikayetler hafifletilebilir.

KIZAMIKÇIK

- ▶ Hastalar deri döküntüsünün başlamasından sonra 7. Güne kadar evde kalmalı ve bağışıklık koruması olmayan veya net olmayan kişilerle, özellikle de hamilelerle temastan kaçınmalıdır.
- ▶ Aşı koruması yetersiz veya bilinmeyen enfekte kişilerin temaslıları, kızamıkçiğe karşı eksik aşılarını mümkün olan en kısa sürede tamamlatmalıdır. Maruziyet sonrası aşı olarak adlandırılan aşılama, hastalığın ortaya çıkmasını güvenilir bir şekilde önleyemez, ancak daha fazla yayılmasını önleyebilir.
- ▶ Gebeler, hasta kişilerle temas etmeleri halinde sonraki adımları görüşmek için derhal doktorlarına başvurmalıdır. Hamilelerde maruziyet sonrası aşılama mümkün değildir.
- ▶ Kızamıkçık için enfeksiyon koruma kanununun düzenlemeleri geçerlidir. Kızamıkçık tespit edilen veya kızamıkçık şüphesi bulunan kişiler okul veya kreş gibi sosyal tesisleri geçici olarak ziyaret edemez veya buralarda çalışamazlar. Bu husus ayrıca müşterek ikamet edilen yerlerde bir hastalık veya şüphe vakasının olduğu, yeterli bağışıklık korumasına sahip olmayan kişiler için de geçerlidir. Etkilenen kişiler sosyal tesisi hastalık hakkında bilgilendirmelidirler.
- ▶ İşe tekrar ne zaman başlanabileceği veya sosyal tesisin tekrar ne zaman ziyaret edilebileceği-ne ilişkin kararı tedaviyi üstlenen doktor veya yetkili sağlık dairesi alır.

Kendimi nasıl koruyabilirim?

Aşı

Daimi Aşı Komisyonu (STIKO) kızamıkçiğe karşı aşığı önermektedir. Bunun için kızamık ve kabakulak hastalığına karşı da koruyan MMR (KKK) aşısının yanında ayrıca su çiçeğine (varisella) karşı ek bir bileşen de içeren MMRV aşısı kullanılır.

- ▶ **Çocuklar için** aşı korumasının iki aşamalı olarak yapılandırılması önerilmektedir: İlk aşı çocuk 11 aylıkken, ikinci aşı ise 15 aylıkken ancak ilk aşından en erken 4 ay sonrasında yapılmalıdır. İlk KKK aşısı pratik olarak U6 erken tanı muayenesi kapsamında uygulanmalıdır. Çocuk 11 aylık olmadan evvel bir sosyal tesise kaydedilecek ise ilk MMR aşısı 9. aydan itibaren uygulanabilir. Gebeleri kızamıkçikten korumak için hem kız çocuklarını hem de erkek çocuklarını aşılama önemlidir.
- ▶ **Aşısı yapılmamış çocuklarda ve gençlerde** aşı mümkün olduğunca hızlı bir şekilde iki doz (en az 4 haftalık ara ile) olarak telafi edilmelidir.
- ▶ **Doğurganlık çağında olan kadınlar** bir gebelik başlamadan önce iki defa aşılanmış olmalıdırlar. Gebelik döneminde kızamıkçık aşısı yapılamaz. Aşı ile gebelik arasında mümkünse en az 1 ay bulunmalıdır.
- ▶ **1970 sonrası doğan ve belirli faaliyet alanlarında çalışan yetişkinler** de iki kez KKK aşısı olmalıdır. Buna sosyal tesislerde, tıp sektöründe, hemşirelik hizmetlerinde, mültecilerin toplu olarak barındığı tesislerde çalışan personel ile teknik, mesleki ve yüksek öğrenim kurumlarında çalışan personel de dahildir.

Yeterli bağışıklık korumasına sahip değilseniz hastalarla temastan sakınınız.

Nerelerden bilgi edinebilirim?

Daha geniş bilgi için yerel Sağlık Müdürlüğü hizmetinizdedir. Kızamıkçık bildirim yükümlülüğüne tabi olduğu için burada güncel durum ve hastalıklarla ilgili konulara ilişkin kapsamlı bilgiler bulunmaktadır.

Daha ayrıntılı (teknik) bilgilere internet üzerinden Robert Koch Enstitüsü'nün sayfalarından (www.rki.de/roeteln). Sağlık Eğitimi Federal Merkezi'nin sayfasında (www.impfen-info.de) aşı ile enfeksiyondan korunma konusuna ilişkin daha fazla bilgi bulabilirsiniz.

STEMPEL

Yayımcı:

Bundeszentrale für gesundheitliche Aufklärung, Köln.
Tüm hakları saklıdır.

Bundesverband der Ärztinnen und Ärzte des Öffentlichen Gesundheitsdienstes e.V. iş birliği ve Robert Koch-Institut onayıyla hazırlanmıştır.

Bu kamu bilgilendirmesi www.infektionsschutz.de ana sayfasında ücretsiz indirilebilir.